

Вступ до розділу «Прагнемо зрозуміти своїх предків». Як ще не було початку світа... (Українська народна обрядова пісня).

Мета: продовжувати знайомити учнів з народною творчістю, минулим; досліджувати та аналізувати прочитане; удосконалювати навички правильного виразного читання; розвивати зв'язне мовлення, уяву, фантазію учнів, збагачувати словниковий запас, розширювати світогляд учнів; виховувати любов до рідного слова.

Сьогодні
18.09.2023

Повідомлення теми уроку.

**Сьогодні на уроці ми розглянемо
наступний розділ «Прагнемо
зрозуміти своїх предків».**

**Будемо знайомитися із
культурами стародавніх країн.**

Ще з прадавніх часів наші предки прагнули зрозуміти, як виникли земля, небо, вода, хто створив людей, тварин, рослини. Вони складали розповіді, у яких намагалися пояснити грізний, незрозумілий світ, богів, духів, явища, від яких залежало їхнє життя.

Сьогодні
18.09.2023

Вступ до розділу. Читання тексту вчителем.

Минали століття. Ці старовинні оповіді, були першим творчим виявом людства. Їх почали називати міфами (з грецької — «слово, переказ»). Завдяки їм ми дізнаємося про те, що було на початку світу, і краще зрозуміємо наших далеких предків.

Читаючи вдумливо твори цього розділу, ви будете:

- ❖ дізнаватися про те, як уявляли світобудову давні мешканці нашої планети;
- ❖ краще розуміти культуру різних народів світу, зокрема — рідну, українську;

- ❖ учитися сприймати узагальнені речі завдяки конкретним образам й емоціям;
- ❖ ставити запитання до прочитаного;
- ❖ дізнаватися у **«Медіавіконці»** про історію виникнення медіа.

Сьогодні
18.09.2023

Прочитайте слова, правильно ставте наголос.
Назвіть орфограми, які є в словах. Знайдіть дієслова, іменники.

обря́дова
лише́нь
голубо́чки
бра́ття
добу́демо
дрібно́го
посі́єм

всю́ди
св'я́та
земли́ця
каміння
рум'я́на
зві́зди
прекра́сні

Маріанна Любас.
Дерево життя

ЯК ЩЕ НЕ БУЛО ПОЧАТКУ СВІТА...

Українська народна обрядова пісня

Як ще не було початку світа,
то ще не було ні неба, ні землі,
а лишень було широке море,
а на тім морі явір зелений.

На тім яворі три голубочки,
три голубочки раду радили:
— Як би ми, браття, світ поставили?

Маріанна Любас.

**Ой ходім, браття, аж на дно моря
та там добудемо дрібного піску,
той пісок дрібний посієм всюди,
та встане з нього свята землиця,
та буде там золотий камінь,
з того каміння то буде сонце,
то буде сонце і місяць ясний,
рум'яна зоря й звізди* прекрасні.**

Записала Євгенія Ярошинська

* Звізди — тут: зірки.

Сьогодні
18.09.2023

Познайомтесь, Маріанна Любас – майстриня витинанок.

Маріанна Любас

Витинанка — (від українського слова «витинати», тобто «вирізувати», «вивертати») — це вид давньослов'янського, зокрема українського народного декоративного мистецтва.

Сьогодні
18.09.2023

Читання тексту учнями. Бесіда за змістом тексту з елементами вибіркового читання.

- ❖ Прочитай давню українську пісню і роздивися зображення сучасної витинанки. Чим вони поєднані?
- ❖ Про яке дерево розповідається у стародавній пісні?
- ❖ Які пташки радилися? Який світ хотіли поставити?
- ❖ Назви ознаки, які вжито до слів *море, явір, пісок, землиця, місяць, зоря*. Яке ставлення людей до сил природи вони передають?

Сьогодні
18.09.2023

Робота в групах. Продовж речення.

Старовинні оповіді, які
були першим творчим
проявом людства,
передавалися з уст в уста,
називаються ...

міфами.

**Сьогодні
18.09.2023**

Робота в групах. За матеріалами пісні «Як ще не було початку світа...» розглянь і доповни таблицю.

**Маріанна Любас.
Дерево життя**

Назва твору	«Як ще не було початку світа...»
Автор	Український народ
Жанр	Пісня
Тема	Дерево життя
Головна думка	Треба цікавитись про давні звичаї та обряди
Дійові особи	Голубочки
Сили природи	Море, сонце, місяць, зорі

Сьогодні
18.09.2023

Робота в групах. Розглянь зображення витинанки Маріанни Любас. Упишіть в текст пропущені слова із довідки.

Дерево життя втілює в себе давні уявлення людей про створення **світу**. Вазон символізує всесвіт. Дерево – це модель світобудови, має три складові: підземне царство, земний світ і **небесне** царство. Дерево зображає: корінням – минуле, стовбуром – сучасне, кроною – майбутнє. **Квітка** на верхівці дерева – вогонь **життя**.

Довідка: світу, небесне, квітка, квітне, родину.

Сьогодні
18.09.2023

Робота в групах. Розглянь зображення витинанки Маріанни Любас. Упишіть в текст пропущені слова із довідки.

Птахи – ангели, охоронці роду. Коні є символами витривалості, сили, пошуку долі, вибору життєвого шляху. Дерево життя завжди **квітне** , що означає сьогодення життя кожного. Бруньки – це майбутнє покоління, плоди дерева – минуле. Дерево життя захищає кожну **родину** від сторонніх сил.
Довідка: світу, небесне, квітка, квітне, родину.

Сьогодні
18.09.2023

Пояснення домашнього завдання.

**Підручник с. 13.
Виразно читати
пісню.**
Спробуй виготовити
витинанку «Дерево
життя».

